

NASIONALE SENIOR CERTIFIKAAT-EKSAMEN
NOVEMBER 2023

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL: VRAESTEL II

Tyd: 2½ uur

100 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye. Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
  2. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE AFDELINGS:

Afdeling A – Letterkunde (70 punte)
Afdeling B – Transaksionele skryfwerk (30 punte)
  3. Begin elke vraag op 'n nuwe bladsy in jou Antwoordboek.
  4. Nommer jou antwoorde presies soos die vrae genommer is.
  5. ALLE vrae **moet in Afrikaans** beantwoord word.
  6. Dit is in jou eie belang om **leesbaar** te skryf en jou werk **netjies** aan te bied.
-

AFDELING A LETTERKUNDE**INSTRUKSIES VIR AFDELING A**

1. Beantwoord **AL VIER** vrae.
2. Begin elke vraag op 'n nuwe bladsy. Skryf die vraagnommer boaan die bladsy neer.
3. Skryf jou **getal woorde** aan die einde van **die paragraaf in Vraag 2** en **die opstel in Vraag 4** neer.
4. Let op die puntetoekenning tussen hakies by elke vraag. Die getal punte bepaal die getal feite wat verwag word.
5. **Beplanning**
  - 5.1 Dit is 'n goeie idee om 'n **opstel of paragraaf** te beplan voordat jy dit neerskryf. Die beplanning word nie gemerk of bepunt nie.
  - 5.2 Skryf die opskrif, **BEPLANNING**, boaan. Trek 'n streep deur jou beplanning sodra jy klaar is met jou skryfstuk.

VOORBEELD:

BEPLANNING (linkerkantse bladsy)	VRAAG (regterkantse bladsy)

DONKER WEB – Fanie Viljoen

Beantwoord die volgende VIER vrae oor die roman, *Donker Web*, met die verskillende omgewings as agtergrond.

VRAAG 1 VAN JOHANNESBURG NA STELLENBOSCH

Ons huis in Sandhurst het 'n skemeragtige plek geword, meestal sonder klank, buiten vir 'n luiende selfoon, 'n motor in die straat, 'n sjef wat kosmaak in die kombuis, of wanneer ek doelbewus musiek hard aansit om die stilte te verdryf.

[bl. 11]

- 1.1 Waarom het Greg se ma gevoel dat almal vir wie sy lief is van haar af weggeneem word? (1)
- 1.2 Greg en John het gereeld aktiwiteite saam gedoen. Noem een aktiwiteit waaraan hulle saam deelgeneem het. (1)
- 1.3 Greg se pa was 'n afwesige pa. Waarom was hy nooit by die huis tydens Greg se skooljare nie? Waar was hy? (1)
- 1.4 Waarom, dink jy, neem Greg sy Conrad Botes-selfportret saam na Stellenbosch toe? (1)
- 1.5 Waar kry Greg die geld waarmee hy vir hom 'n kar kon koop en vir sy studies en blyplek in Stellenbosch betaal? (1)

(Paasnaweek)

Dis al laat toe ek uiteindelik voor ons huis stop. Ek tip die bestuurder met die Uber-app en kry my tas. Uit my broeksak grawe ek my huissleutels, druk die afstandbeheer en stap met die oprit huis toe.

Daar brand lig in my ma-hulle se kamer, ook op die stoep. Dis waar ek uiteindelik my tas neersit, die deur oopsluit en die skok van my lewe kry.

[bl. 57]

- 1.6 Kies die korrekte antwoord. Skryf slegs die vraagnommer en korrekte letter (bv. 1.1 E) in jou Antwoordboek.

Wie is die onverwagte kuiergas wat voor Greg staan toe hy hulle huis in Johannesburg se voordeur oopsluit?

- A Thomas Lawson
- B Rian Trollip
- C André Symington
- D Dirk Schutte (1)

- 1.7 Vir watter misdaad het Greg se pa tronk toe gegaan? (1)

- 1.8 Wat is die naam van die projek waarmee Chris Owen besig was toe Greg hulle by die polisie gaan aankla het? (1)
- 1.9 Waarom is die Baker nooit gevang nie? (1)
- 1.10 Dink jy Chris Owen gaan Greg help om die Baker te vang? Motiveer jou antwoord. (1)

Daar staan 'n rooi motor voor ons huis toe ek later die middag daar aankom. Dadelik herken ek die insittende. Nog 'n uitdaging, asof die tronkbesoek nie erg genoeg was nie.

[bl. 66]

- 1.11 Wie was die insittende in die rooi motor? (1)
- 1.12 Watter skok het Greg van die insittende gekry? (1)
- 1.13 Wat is die naam van die student wat ook in Greg se nuwe woonstelblok bly en hom saamvat na Vensters toe? (1)
- 1.14 Hoekom het Greg nie die Vrydagaand van "o-week" aan Vensters deelgeneem nie? (1)
- 1.15 Plank het 'n nuwe meisie. Wat is haar naam en van? (1)
- [15]**

VRAAG 2   STELLENBOSCH – TURKYE

Die volgende oggend, toe Stellenbosch nog stadig wakker word, gaan sit ek met 'n bang gemoed voor die rekenaar.
Het Xander geantwoord?
My hand bewe toe ek die laptop oopklap. Ek teken aan.
Gaan weer na Xander se blog.
Sien weer my inskrywing.
En bó dit, 'n nuwe inskrywing: *ΝΙΨΟΝ ΑΝΟΜΗΜΑΤΑ ΜΗ ΜΟΝΑΝ ΟΨΙΝ*.

[bl. 78–79]

- 2.1   Greg was vasbeslote om uit te vind wie die Baker is. Hy wil hê die Baker moet betaal vir wat hy gedoen het. Greg kan dit egter nie alleen doen nie. Hy het Xander se hulp nodig om die Baker te vang. Tom het dit duidelik gemaak dat Xander nie vir Greg sal help nie, maar Xander stem tog in.

Skrif 'n **paragraaf van tussen 80 en 120 woorde** waarin jy verduidelik hoe dit gebeur dat Xander en Greg begin saamwerk om die Baker vas te trek.

In jou paragraaf moet jy aan die volgende aandag gee:

- Watter video stuur Greg aan Xander wat hom laat besluit om wel vir Greg te help?
- Xander kontak Greg later deur middel van Telegram. Xander laat weet dat hy twee pakkies gaan stuur.
  - Wat was in die eerste pakkie?
  - Wat was in die tweede pakkie waarop "Dangerous things" gestaan het?
  - Wat moes Greg met hierdie "dangerous thing" doen?
  - Het Greg die opdrag wat hy gekry het, uitgevoer? Motiveer jou antwoord.
  - Waarvoor het Greg hierdie "dangerous thing" gebruik?
- Greg kry Xander se video op die nuwe skootrekenaar. Wat beveel Xander (vir) Greg om met sy eie rekenaar doen?
- Waarom beveel Xander (vir) Greg om dit met sy rekenaar te doen?
- Xander stuur vir Greg 'n vliegtuigkaartjie. Waarom moet Plank ook saamgaan?

(9)

- 2.2 Waar moet Greg en Plank die eerste keer in Istanboel vir Xander ontmoet? (1)
- 2.3 Xander gee vir Greg 'n nuwe selfoon. Wat het Xander uitgevind toe hy vir Greg sê om die selfoon aan te skakel? (1)
- 2.4 Kies die korrekte antwoord. Skryf slegs die vraagnommer en korrekte letter in jou antwoordskrif.

Wie het vir Xander oortuig (*convince*) dat hy vir Greg moet help?

- A Nicole
B Ayla
C Dirk
D Plank (1)
- 2.5 Waaroor baklei Greg en Xander nadat hy bereid was om Greg 'n kans te gee in sy soektog na die Baker? (1)
- 2.6 Greg en Xander soek inligting oor virusse op die Donker Web. Hoekom het hulle gemaak asof hulle iemand soek wat virusse kan maak? (1)
- 2.7 Xander en Greg kommunikeer met 'n mr. Elsewhere.
Wat vind hulle uit van mr. Elsewhere wat hulle skok? (1)
- [15]**

VRAAG 3   FLORENCE

"Het hom!" roep Xander toe die resultaat verskyn. Hy gryp sommer vir Ayla om die lyf en swaai haar in die rondte.

"En nou?" vra ek verbaas.

"Ons het die IP-adres!"

"Die Baker s'n?"

Xander knik.

'n Glimlag breek oor Plank se gesig. Hy klop my op die skouer. "Julle is 'n mean team. Well done, buddy."

My senuwees is al aan flarde. "Die Baker is in ... Florence."

[bl. 196]

Greg loop oom Dirk in Florence raak. Oom Dirk het baie vrae, maar ook slegte nuus vir Greg.

Voltooi die volgende **dialog** tussen **Greg, Xander, Ayla en oom Dirk**. Skryf slegs die **vraagnummer en die persoon se woorde in jou Antwoordboek** neer. Laat 'n reël oop ná elke antwoord.

Oom Dirk: Ou boetie, ek is jammer maar ek het slegte nuus. Jou ma is veilig maar sy is bekommerd oor jou.

3.1   Greg: Wat het met dok Pienaar gebeur? En, wat het met my pa in die tronk gebeur?

Oom Dirk: ... (2)

Greg: Ek moes na Plank geluister het, want dit lyk of die Baker weer gewen het.

3.2   Oom Dirk: In watter stad het julle Plank gelos en hoekom is julle kwaad vir hom?

Greg: ... (2)

3.3   Oom Dirk: Wie, dink julle, het julle in Ayla se huis probeer vang?

Xander: Dit moes die ... gewees het wat agtergekom het ons is op die Donker Web. (1)

- 3.4 Oom Dirk: Waar het jy 'n paspoort gekry om na Italië te gaan, Greg?
Greg: Xander het my gehelp om ... (1)
- 3.5 Oom Dirk: Hoekom het julle gedink ek is die Baker?
Greg: ... (2)
- 3.6 Oom Dirk: Waar het jy die Baker se adres gekry?
Greg: ... (1)
- 3.7 Oom Dirk: Wat het jy gehoor en gesien toe jy daar aangekom het?
Greg: ... (2)
- 3.8 Greg: Die Baker het dus die "back-door" toegemaak. Het jy enige iets anders wat ons kan help om hom te vind, Xander?
Xander: Ja, ... (1)
- 3.9 Greg: Waar is die San Giorgio Maggiore-Kerk wat op die agtergrond is?
Xander: Dit is in ... (1)
- 3.10 Oom Dirk: Ons sal onmiddellik daarheen moet gaan. Wat is die vinnigste manier om daar te kom?
Ayla: Met 'n ... kan ons binne twee ure daar wees. (1)
- 3.11 Oom Dirk: Is daar nie 'n manier waarop jy vir Plank kan laat weet waar ons is nie?
Greg: Ja oom. Ek sal vir Plank 'n ... los. (1)
- [15]**

VRAAG 4   **VENESIË****Opdrag:**

Greg se ma het gesê: "Die ou wat wil wraak neem, moet twee grafte grawe." Skryf 'n opstel van **tussen 250 en 400 woorde** oor hoe Greg, oom Dirk, Plank, Ayla en Xander daarin geslaag het om die Baker in Venesië vas te trek en hoe Xander se wraak Greg se lewe verander.

- Jou opstel moet 'n **inleidings- en slotparagraaf** hê. Hierdie paragrawe moenie te lank wees nie.
- Die punte tussen hakies dui aan hoeveel feite verlang word.
- Gebruik die kolpunte hieronder vir jou paragraafindeling.
- **Skryf die getal woorde aan die einde van jou opstel neer.**

Inleiding

Paragraaf A

Oom Dirk vertrou nie vir Xander nie en volg hulle daarom na Florence. Greg en oom Dirk gaan sit in die kombuis. Xander wys vir oom Dirk die gebrande boek en hulle bespreek 'n lys name:

- Wat het met Rian Trollip gebeur wat beteken dat hy nie die Baker kan wees nie? (1)
- Waarom dink oom Dirk steeds dat Rian Trollip by die Baker betrokke kon gewees het? (1)
- Waarom dink hulle dat professor Kabi dalk eerder die Baker kon wees? (1)
- Wat het Thomas Lawson gesê wat hom ook een van die verdagtes (*suspects*) gemaak het? (1)
- Waarom glo oom Dirk dat Thomas Lawson se naam ook op die lys moet wees? (1)
- Wie is die laaste persoon wat Greg op die lys wil hê al dink oom Dirk dat Greg 'n fout maak? (1)

Paragraaf B

- Greg sit en dink weer aan die video van die aand toe regter Gericke vermoor is. Tot watter besef kom Greg oor die Baker se betrokkenheid? (1)
- Watter tipe werk doen Ayla se ouers? (1)

- Greg het aanvanklik gedink dat Xander vir Ayla sosiaal manipuleer. Waarom, dink jy, sal Xander nooit vir Ayla wil seermaak nie? (1)
  - Wat doen Greg om laataand wakker te bly in die hoop dat hy kan sien hoe die Baker lyk? (1)
  - Wat besef Greg toe hy uiteindelik 'n "foto" van die Baker het? (1)
-

Paragraaf C

- Xander stel voor dat hy en Greg hulle verskille opsy sit. Watter twee goed moet hulle eerder doen? (2)
  - Wat is die naam van die ander projek waarby die Baker vroeër betrokke was? (1)
  - Waar het Greg die Baker aanvanklik ontmoet? (1)
  - Oom Dirk herken die Baker onmiddellik. Wat was die ware identiteit (naam en van) van die Baker? (1)
-

Paragraaf D

Die kombuis word omskep in 'n vertrek waar orals foto's opgeplak is en alle leidrade opgevolg word. Hulle koop vier selfone met goeie kameras en laai gesigherkenning-sagteware af.

- Waarom loop Ayla, oom Dirk en Greg rond met die kameras? (1)
  - Op watter manier het die Baker dit reggekry om vir Greg te vergiftig? (1)
  - Wat is die enigste manier hoe Greg se lewe gered kan word? (1)
  - Xander kan dit nie meer verdra dat die Baker so grootpraat oor al die wrede goed wat hy al gedoen het nie. Wat doen Xander volgende? (1)
-

Slot

Taal en struktuur

(5)
[25]

70 punte

AFDELING B   TRANSAKSIONELE SKRYFWERK**INSTRUKSIES VIR AFDELING B**

1. Beantwoord **ALBEI** vrae in hierdie afdeling.
2. Begin elke vraag op 'n nuwe bladsy. Skryf die vraagnommer boaan die bladsy neer.
3. Skryf die **getal woorde** aan die einde van **elke vraag** neer.
4. Tydens die assessering van hierdie afdeling sal na die volgende gekyk word:
  - kennis van die vereistes van die spesifieke skryfstuk
  - interpretasie van die opdrag
  - inhoud en idees
  - register en toon
  - taalgebruik

5. Beplanning

Dit is 'n goeie idee om jou skryfstuk te beplan voordat jy dit begin skryf. Die beplanning word egter nie gemerk of bepunt nie.

5.1 Skryf die opskrif, **BEPLANNING**, boaan.

5.2 Trek 'n streep deur jou beplanning sodra jy klaar is met jou skryfstuk.

VOORBEELD:

BEPLANNING	VRAAG
(linkerkantse bladsy)	(regterkantse bladsy)

VRAAG 5 BEMARKINGSBLOG**Situasie:**

Jy is 'n entrepreneur en moet jou produkte/dienste bemark.

Opdrag:

Skryf 'n blog waarin jy:

- vertel **wat** die produk/diens is wat jy bemark;
- vertel **waarvoor** die produk gebruik kan word/**waarom** mense die diens nodig het;
- aandui **hoeveel** geld jou produk/diens gaan kos; en
- jou kontakbesonderhede **voorsien**.

Instruksies:

- Jy word aangeraai om jou paragrawe volgens die bostaande kolpunte in te deel.
- Jou blog moet 'n **opskrif** en 'n kort **inleidings- en slotparagraaf** hê.
- Die inhoud van jou blog moet **tussen 150 en 220 woorde** lank wees.
- **Skryf die totale getal woorde onderaan jou blog neer.**

[20]**VRAAG 6 E-POS****Situasie:**

Jou ouma bly in 'n ander land en jy het haar lanklaas gesien of met haar gepraat.

Opdrag:

Skryf vir jou ouma 'n e-pos waarin jy vir haar die volgende vertel:

- wat jy **geniet het** van jou skoolloopbaan/matriek;
- wat jou **planne** vir volgende jaar is; en
- wat jou **doelwitte** is wat jy binne die volgende **10 jaar** wil bereik (bv. wat jy wil studeer/watter beroep jy wil beoefen, ens.).

Instruksies:

- Die inhoud van jou e-pos moet **tussen 60 en 100 woorde** lank wees en **moet** die bogenoemde kolpunte aanspreek.
- **Skryf die totale getal woorde onderaan jou e-pos neer.**
- Gebruik die onderstaande formaat vir jou e-pos.

Aan: _____

Onderwerp: _____

=====

Liewe ouma Gerda (*ouma se naam*)

Liefdegroete
(*Jou naam*)

[10]**30 punte****Totaal: 100 punte**